

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK,
KOMMUNIKATION OCH LÄRANDE

UNGDOMAR INOM SÄRSKILDA UNGDOMSHEM

En systematisk forskningsöversikt

Elma Dzanic

Examensarbete: 15 hp

Program: Barn-och ungdomsvetenskap PDA 522 Nivå: Avancerad nivå

Termin/år: Ht/2020

Handledare: Anette Hellman

Examinator: Åsa Mäkitalo

Abstract

Uppsats: 15hp
Program: Masterprogram I Barn- och ungdomsvetenskap
Nivå: Avancerad nivå
Termin: HT 2020
Handledare: Anette Hellman
Examinator: Åsa Mäkitalo
Nyckelord: Särskilda ungdomshem, ungdomar, LVU, LSU, Statens institutionsstyrelse, inlåst, tvångsvård

Den här uppsatsen handlar om utsatta ungdomar i samhället som befinner sig inom statens vård, närmare bestämt Statens institutionsstyrelse (SiS) på grund av ett LVU (lagen om vård av unga) eller LSU (lagen om sluten ungdomsvård).

Uppsatsens syfte är att kartlägga forskningsfältet ungdomar inom särskilda ungdomshem, med hjälp av tre frågor; vilka teman är återkommande inom forskning om ungdomar inom särskilda ungdomshem, vems röster görs hörda i forskningen samt vilka mönster gällande genus som återfinns.

Uppsatsen är en systematisk forskningsöversikt. Denna metod har varit behjälplig i att systematiskt gå igenom den forskning som finns presenterad i uppsatsen.

Resultaten visar bland annat att ett vanligt återkommande tema inom forskning om ungdomar inom särskilda ungdomshem är studier som fokuserar på psykisk/mental ohälsa bland ungdomarna, ungdomarnas utbildningsnivå eller erfarenhet samt studier som fokuserar på olika behandlingsmetoder. Resultatet visar vidare på att majoriteten av artiklarna utgår ifrån ett ungdomsperspektiv. Artikelförfattarna har intervjuat ungdomar för att höra deras historia.

Förord

För snart 10 år sedan fick jag anställning på ett av statens institutionsstyrelsens särskilda ungdomshem. Jag var relativt nyutexaminerad lärare och var väldigt förväntansfull och hoppfull inför att få arbeta med en ungdomsgrupp i samhället som ofta är bortglömd. Jag hade förutfattade meningar om vad arbetet med dessa ungdomar skulle innebära, men det tog inte mer än två veckor för mig innan jag satte mig ner i arbetsrummet och började gråta efter att ha varit med en av mina elevers socialtjänstmöte. På mötet hörde jag bland annat om anledningen till varför eleven hade LVU, elevens familjeförhållande och hemmiljö och planeringen framåt. Det var förkrossande för mig att höra om hur elevens föräldrar hade negligerat hen, ingen skola fungerade, familjen flyttade mycket och därför var det nya socialtjänstemän inblandade. Eleven hade aldrig upplevt en trygg plats, trygga vuxna eller möjlighet till utveckling. Det var ingen som hade läst godnatt sagor till hen när eleven var i förskoleåldern. Då var den eleven i högstadium åldern, men läste på en nivå som en tredjeklassare, eleven hade stora läs- och skrivsvårigheter, och då var det svårt för oss att urskilja hur mycket det var på grund av läs ovana eller om det var en diagnos. Tyvärr stannade inte eleven tillräckligt lång tid hos oss för att vi i skolan skulle hinna göra en ordentlig pedagogisk utredning. Men detta var i alla fall mitt första möte med den byråkrati och verklighet som dessa ungdomar får gå igenom. Sedan dess har jag träffat och arbetat med några hundra ungdomar. Vissa kommer man mer ihåg, de har ofta en längre placering och vi får mer tid att jobba med dem, andra stannar enbart i några dagar innan de blir förflyttade igen. Jag har länge velat lära mig mer om ungdomarna jag arbetar med och har länge gått i tankarna på att läsa vidare för att utvecklas och förhoppningsvis bli bättre på det jag gör för att kunna hjälpa mina elever mer.

Det har varit en lång resa för mig sedan jag började uppsatsskrivande till att avsluta. Från att ha fått en handledare, som tyvärr inte kunde fortsätta handleda mig, till att få vänta på en ny. Denna uppsats skulle blivit klar under vårterminen 2020 men jag blev sjuk och kunde inte avsluta den då. Med mycket hjälp och stöd av min handledare Anette Hellman blev jag ändå klar. Tack Anette för dina samtal och för att ha lyssnat på mig och hjälpt mig vidare när det känts hopplöst. Två fantastiska och oerhört kloka kvinnor har varit med mig under denna resa och tillbringat oändligt många timmar med mig på zoom och uppmuntrat mig till att avsluta arbetet, tack till er. Dessutom ett stort tack till min familj, min make, dotter och son. Bättre supportrar är det svårt att hitta.

Elma Dzanic
Göteborg, 2020

Table of Contents

ABSTRACT.....	2
FÖRORD.....	3
<u>1. INLEDNING</u>	<u>6</u>
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	7
1.2 SYFTE OCH UNDERSÖKNINGSFRÅGOR	7
1.3 BAKGRUND	8
<u>2. METOD.....</u>	<u>9</u>
2.1 NARRATIVA OCH SYSTEMATISKA FORSKNINGSOVERSIKTER	9
2.2 LITTERATURSÖKNING, SÖKORD	10
2.4 PRESENTATION AV SÖKNINGEN	11
2.5 INNEHÅLLSANALYS.....	13
2.6 TILLÄGG.....	14
<u>3. RESULTAT.....</u>	<u>16</u>
3.1 TEMAN SOM ÅTERKOMMER INOM FÄLTET	16
3.1.1 PSYKISK/MENTAL OHÄLSA	16
3.1.2 SAMARBETE MELLAN OLIKA INSTITUTIONER.....	19
3.1.3 ÖVERGÅNG UNGDOM – VUXEN	19
3.1.4 OLIKA BEHANDLINGSMETODER/APPROACHES.....	20
3.1.5 UTBILDNING	21
3.1.6 MEDMÄNSKLIGHET/ ALTRUISM.....	22
3.1.7 VÅRD ELLER STRAFF	22
3.1.8 HÖRA UNGAS RÖSTER.....	23
3.1.9 MILJÖN.....	24
3.2 VEMS PERSPEKTIV	24
3.2.1 DEN VUXNES PERSPEKTIV	24
3.2.2 UNGDOMENS PERSPEKTIV	25
3.2.3 VUXNAS OCH UNGDOMARNAS PERSPEKTIV	25
3.3 GENUSMÖNSTER	25
<u>4. DISKUSSION.....</u>	<u>26</u>
4.1 RESULTATDISKUSSION	26

5.	<u>AVSLUTANDE REFLEKTIONER OCH VIDARE FORSKNING</u>	<u>27</u>
	<u>REFERENSER</u>	<u>29</u>

1. Inledning

Den här uppsatsen handlar om hur ungdomar inom särskild vård porträtteras inom forskning. Det här är viktigt att undersöka eftersom vi behöver få mer kunskap om dessa ungdomars situation. Det har funnits och finns till viss del fortfarande en tystnad vad gäller forskning såväl som debatt i samhället kring utsatta ungdomars liv. Inte minst då de befinner sig i samhällets vård som *Statens Institutionsstyrelse* (SiS). Jag har arbetat som lärare på ett statligt ungdomshem för flickor åldrarna 12–16 sedan 2011. Jag har alltså tidigare genom beprövad erfarenhet, närmast mig frågor som rör barn och ungas situation runt om på Sveriges särskilda ungdomshem. Denna uppsats kommer jag att genomföra en mer vetenskapligt grundad studie, nämligen en litteraturöversikt. På senare tid har ungdomars utsatthet uppmärksammats något i media. Den 17 april 2019 beskrev exempelvis Svenska Dagbladet hur regeringen tillsatt en utredning på landets HVB hem samt särskilda ungdomshemmen (SiS). I artikeln hänvisades till vad socialministern Lena Hallengren uttalade om de signaler regeringen har fått om att unga upplever otrygghet på hemmen samt att personalen saknar de förutsättningar som krävs för att ge de boende bland annat vård. Vidare handlade artikeln om hur myndigheters rapporter om brister och missförhållanden inom särskilda ungdomshem. Det är IVO (inspektionen för vård och omsorg) som fått uppdraget att analysera situationen. Dessutom har Statskontoret fått i uppdrag att genomföra en bred översyn över SiS. I februari 2020 kom slutredovisningen, (svd.se). Även Aftonbladet hade under 2018 en artikelserie om fem flickor som var placerade i några av de olika SiS-hem som finns. Flickorna var kritiska mot SiS och berättade om hemska saker de hade varit med om eller sett och hört andra ungdomar genomleva, såsom droganvändning på boenden, slagsmål, elever som får ångestpåslag, sexuella relationer mellan elever och personal liksom maktutövanden ifrån de vuxna som fick eleverna att känna sig nertryckta. Den dåvarande tillförordnade generaldirektören, Jan-Eric Josefsson, kommenterade flickornas berättelse och menade att det ska vara nolltolerans av droger och sexuella relationer på särskilda boenden. Att ungdomar ska känna sig trygga under sin vistelse ska vara en självklarhet (aftonbladet.se).

Media har alltså på senare tid uppmärksammat att missförhållanden och maktobalanser sker då ungdomarna kommer till de särskilda boendena. Forskning har också visat att samhällsingripanden sker utifrån faktorer såsom klass och kön. Lundström och Sallnäs (2003) påpekar i sin artikel om ”klass, kön och etnicitet i den sociala barnavården” att klass, kön och etnicitet historiskt har varit faktorer som ökat risken för samhällsingripanden och att klass och kön fortfarande är centrala i den offentliga barnavårdsdiskursen. Författarna menar även att andelen barn och unga som varit inom olika barnavårdsinsatser minskat sedan 1930-talet, men att siffrorna igen ökade under 1990-talet. Lundström och Sallnäs (2003) kom fram i sin studie att det fortfarande idag är ungdomarnas bakgrund (hur familjen ser ut, ensamstående föräldrar, invandrare etc.) som spelar roll för om risken ökar för ett samhällsingripande. Artikelförfattarna identifierar tre problematiska kategorier när det handlar om omhändertagna ungdomar. Den första är den moraliskt bekymmersamma gruppen, här hamnar till exempel, sexuellt aktiva tjejer,

kriminella killar etc. Den andra kategorin är inom ramen för psykologiska/psykiatriska problem och den tredje kategorin handlar om en överrepresentation av vissa socialgrupper, till exempel invandrare. År 2008 kom rapporten *Kön och Behandling inom tvångsvård, en studie av hur vården organiseras med avseende på genus* av Leili Laanemets och Arne Kristiansen. Rapporten visade bland annat att bemötandet av flickor och pojkar var olika på institutionerna, till exempel hade man ett mer rakt bemötande mot pojkar medan man var mer känslig med flickor. I sin studie visade författarna hur detta bemötande var annorlunda. Genom observationer såg de att arbetet med tjejerna var att stärka dem och deras självkänsla, killarna däremot skulle disciplineras. Killarna hade heller inte samma tillgång till uttrycksmöjligheter som tjejerna, de skulle lära sig att vara stora och starka utan att visa sina känslor. Tjejerna fick ett betydligt större handlingsutrymme av personalen på hemmen för att uppvisa känslor. I artikeln *Klass, kön och etnicitet i den sociala barnvården* (Lundström & Sallnäs, 2003) lyfts det fram hur man på olika sätt ser på flickors och pojkars beteende som grund för placering. Länge var flickornas sexualitet en anledning till placering, nu accepterar man flickors asociala beteende mer än pojkars.

1.1 Problemformulering

I vårt välutvecklande välfärdssamhälle har barn och unga som kommer från trassliga hemmiljöer även då samhället tagit över ansvaret för dem, bemötts av svåra erfarenheter och olika former av övergrepp. Detta gäller inte minst de barn och unga som är inlåsta och under tvångsvård på ett av statens institutionshem.

Det finns dock en viss tystnad kring barn och unga som är inlåsta. Detta är ett oerhört viktigt område vilket bland annat innebär att det behövs mer kunskap om detta fält. Inte minst gäller detta barn och ungas eget perspektiv. Med denna uppsats önskar jag bidra med en förförståelse av ungdomar inom särskilda ungdomshem. Det är viktigt att känna till fältet för att kunna arbeta fram förändringar inom ungdomsvården och göra den ännu bättre samt effektivare för ungdomarna.

1.2 Syfte och undersökningsfrågor

Uppsatsens syfte är att kartlägga forskningsfältet *ungdomar inom särskilda ungdomshem*. Till min hjälp har jag tre undersökningsfrågor.

- 1. Vilka olika forskningsintressen återfinns inom fältet.**
- 2. Vems röster görs hörda i forskningen: ungdomens eller den vuxnes?**
- 3. Vilka mönster vad gäller genus återfinns inom forskningen?**

1.3 Bakgrund

För att få en bättre förståelse av verksamheten som Statens institutionsstyrelse bedriver har jag valt att i detta avsnitt ge en kort presentation av vad Statens institutionsstyrelse är och när och hur de startade.

Statens institutionsstyrelse (SiS), är en statlig myndighet som ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård. De behandlar ungdomar med allvarliga psykosociala problem och vuxna med missbruksproblem. SiS tar också emot ungdomar som har dömts till sluten ungdomsvård.¹ 1993 beslutade staten att ansvaret för de särskilda ungdomshemmen skulle tas från landsting och kommuner och Statens institutionsstyrelse (SiS) skulle vara ansvarig (Armelius et.al 1996). Fram till och med 1982 kallade man de särskilda ungdomshemmen för ungdomsvårdsskolor. År 1982 genomfördes socialtjänstreformen och den nya lagen om LVU kom till och de särskilda ungdomshemmen låg under landstingens och kommunernas ansvar (Armelius et.al 1996). Det uppstod dock problem med denna uppdelning, till exempel var det nio län som saknade platser och andra län saknade klienter. Socialstyrelsen och Justitieombudsmannen gjorde en utredning och beslutade att huvudmannskapet tillhörde statens institutionsstyrelse (Armelius et.al 1996).

Cirka 1200 ungdomar placeras varje år i Sverige på ett av statens särskilda hem. Cirka 400 av dessa är flickor. Lagar som reglerar SiS verksamhet är; LVU (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) och LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall). Samhället omhändertar unga och vuxna med stöd av dessa lagar. SiS kan också ta emot unga och vuxna enligt socialtjänstlagen, SoL, och SiS tar emot ungdomar som har dömts till sluten ungdomsvård, LSU (lag om verkställighet av sluten ungdomsvård) (sis.se). Det finns 23 särskilda ungdomshem i Sverige idag, 700 platser är fördelade på de hemmen.

När jag skriver om särskilda ungdomshem så är det ungdomshemmen som Statens Institutionsstyrelse, SiS, har hand om. Ungdomarna är i ålder 12–20, vilket är de ungdomar som man kan hitta på ett av dessa hem runt om i Sverige. På SiS hemsida kan man hitta information om vad de gör och vilka de arbetar med, man kan bland annat läsa att ungdomar kan få LVU på två punkter, att en ungdom lever ett destruktivt liv med missbruk eller kriminalitet eller så kan en ungdom få LVU på grund av hemmiljö förhållanden. Det är socialtjänsten som avgör vilka behov som krävs och det är socialtjänsten som lämnar en begäran om tvångsvård till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten är den instans som fattar beslut om ett omhändertagande för ett särskilt ungdomshem.

¹ <https://www.stat-inst.se/om-sis/>

2. Metod

I det här avsnittet kommer jag presentera val av metod, systematisk forskningsöversikt, som jag har använt och motivering till den. Vidare kommer jag beskriva litteratursökningen och valda databaser till litteratursökningen. De ämnesord jag valt att använda i sökningen och urvalet för att hjälpa till med kartläggningen av hur forskningsfältet om ungdomar inom särskilda ungdomshem ser ut.

2.1 Narrativa och Systematiska forskningsöversikter

För att få svar på mitt syfte och mina frågor har jag valt att göra det med hjälp av en systematisk forskningsöversikt. Detta för att kunna ta all forskning (under mina förutsättningar) i beaktande och inte enbart den forskning som är mest åtkomlig eller känd (Bearman, Smith, Carbone, Slade, Baik, Hughes-Warrington, Neumann, 2012). Eriksson Bajaras, Forsberg och Wengström (2014) skriver att allmänna litteraturstudier för att beskriva kunskapsläget inom ett visst område har brister. Ett exempel på dessa översikter kan vara narrativa forskningsöversikter. Enligt Bryman (2018) är de flesta översikter av narrativ natur. Jämfört med systematiska översikter uppfattas narrativa översikter vara mer slumpmässiga vilket i sin tur resulterar i att de narrativa översikterna är svårare att reproducera än de systematiska. En narrativ översikt hjälper en att undersöka teori och forskning relaterat till ett intresseområde. Narrativ översikt beskriver vad som redan är känt och hjälper en vidare med forskningsfrågorna. Man använder narrativ forskningsöversikt både som bakgrund till vad som ska undersökas och som plattform för etableringen av insatsen av forskningen (Bryman, s.91 2018).

När man däremot gör en systematisk litteraturstudie har man tydliga kriterier för sökning bland annat, en uttalad sökstrategi, en systematisk kodning och om så är möjligt använder man sig av metaanalys för att få fram resultat från flera små studier (Bajaras et.al 2013, s 27). Vidare skriver Eriksson Bajaras et.al (2013) att det inte finns några regler för hur många studier som ska ingå i en systematisk litteraturoversikt men att man behöver ta i beaktande att det inte alltid går att ta all forskning inom ett område och gå igenom den på grund av olika skäl såsom ekonomiska, (2013, s.31). Jag har med anledning av ovan nämnt valt att göra en systematisk litteraturstudie. Jag har tydliga kriterier för sökningen. Som tidigare nämnt i uppsatsen, har jag valt denna metod för att undersöka forskningsfältet 'ungdomar inom särskild ungdomsvård' för att undersöka vad det är man forskar om och vad man inte forskar om.

Bearman et.al (2012) skriver om den kritik som systematisk forskningsöversikt återkommande får. Till exempel handlar det om att denna typ av granskning är till förmån till viss särskild forskning, att det finns en brist på kritiskt förhållningssätt av systematisk litteraturoversikt, samt att det finns en begränsad användning av slutsatser. Något annat Bearman et.al (2012) i sin artikel betonar är processens genomförbarhet, det krävs mycket tid samt mycket övning till att göra en systematisk litteraturoversikt. Några fler som har skrivit kritiskt om systematiska forskningsöversikter är bland annat Martyn Hammersley (2001). Hammersley (2001) skriver i

sin artikel att det är viktigt med systematisk forskningsöversikt inom utbildningsforskningen men menar på att det inte är helt oproblematiskt. Vidare skriver han om att idén till systematisk forskningsöversikt kom till stor del ut en debatt med metaanalyser som alternativ till traditionella översikter av forskningslitteratur. Hammersley (2001) diskuterar hur det finns en hierarki av de valda studierna genom urvalet – inkludering samt exkludering. Något jag fann vara intressant när jag läste Hammersleys (2001) artikel var hur systematiska forskningsöversikter, enligt honom, ansågs vara högre rankade än annan typ av forskning och därför fick den systematiska forskningsöversikter mer finansiering. En annan forskare som har skrivit om systematiska forskningsöversikter är Denzin (2009). I sin artikel håller Denzin (2009) med Hammersley om att bara för att en studie är gjord enligt systematisk forskningsöversikt betyder det inte att den inte har brister och att den är helt tillförlitlig och replikerbar. Denzin skriver att ”vi” måste stå emot trycket för en ”single gold standard”. Vi ska inte låta en grupp forskare eller några regeringar definiera de moraliska eller kunskapsteoretiska tillvägagångssätten inom forskningen, inte heller ska de kunna äga vetenskapen. Det är kvantitativa forskare som blir anmälda för bedrägerier, samtidigt som kvalitativa forskare är dem som man inte ska lita på, enligt Denzin (2009). Denzin (2009) menar att forskare som sysslar med kvalitativa studier har historier, narrativ att dela med sig. De bjuder in läsaren till en erfarenhet i de olika moment som forskaren skriver om.

2.2 Litteratursökning, sökord

På Annika Lantz-Anderssons workshop (10/2–20) tog hon bland annat upp hur viktigt det är att ha tydliga inkluderings samt exkluderings kriterier för sin sökning. Som ett exempel på detta är några av mina inkluderingsord, *särskilda ungdomshem, ungdomar inom särskilda ungdomshem, institutional care AND youth OR teen, compulsory care AND youth OR teen* (se tabell I och II). Jag letar efter akademiskt granskade artiklar från år 2017 till idag (se tabell III). Jag letade efter artiklar skrivna på svenska med mina sökord men hittade alltför få för att kunna göra granskningen och valde då att enbart hålla mig till sökord på engelska och artiklar som är skrivna på engelska. Några av mina exkluderingskriterier är ungdomar som vårdas inom psykiatrisk tvångsvård, såsom inom BUP (barn och ungdomspsykiatri) till exempel, samt en geografisk exkludering då jag är intresserad av att finna forskning gjord i Sverige primärt, men andra länder som liknande ungdomssystem som i Sverige, (se tabell III).

De olika databaserna eller sökmotorerna för att få fram de artiklarna och forskningsrapporter jag har använt mig utav är bland annat på *Göteborgs universitetsbibliotek* samt deras databas *Supersök* (se tabell I och II). En annan databas är *ERIC och Education Research Complete* som är specialiserade på studier inom utbildning, (muntlig kommunikation, Lantz-Andersson, 10/2–20). *SCOPUS* är en databas som är används för att komma åt vetenskapliga artiklar. *Google Scholar* är en annan databas jag kom att utnyttja för att få fram relevant litteratur. Jag har suttit på universitetsbiblioteket hos bibliotekarierna på Göteborgs Universitet på pedagogen och fått

hjälp i hur bäst navigera inom dessa databaser samt bästa tillvägagångssättet för mig att använda. I artikeln *Language intervention research in early childhood care and development: A systematic survey of the literature*, (Walker et.al 2019), beskriver de hur de gick till väga i sitt sökande. Förutom att ha tydlig frågeställning skriver de i sin artikel de olika databaserna de använde samt sökorden. En annan sak de hade med vara att ta med en asterix i slutet på deras sökord, detta för att säkerställa att databasen skulle ta med all forskning relaterat till deras sökord, till exempel om man söker förskolan och lägger till asterix så kommer databasen även hitta och presentera resultat på sökordet förskolans, utan att man behöver slå in de extra orden.

Enligt Bryman (2018) är det svårt att göra en systematisk litteraturstudie för ett mindre projekt, som inte är en doktorsavhandling, till exempel ett examensarbete, detta på grund av att litteraturgenomgången blir för stor för att kunna hanteras. Om man ändå ska göra det kan man begränsa publikationstiden eller minska antal databaser som ska gås igenom (Bryman 2018). Därför gjordes ett medvetet val av mig att till denna undersökning begränsa publikationstiden samt minska databaserna till endast två.

2.4 Presentation av sökningen

När jag går in på SCOPUS, använder sökorden *institutional care AND youth*, med avgränsning: artiklar publicerade 2017 och framåt, peer reviewed samt ämne sociologi, och får jag 69 träffar (se tabell I och II). På ERIC med exakt samma kriterier, får jag fram 8 träffar (se tabell I och II). På Educational Research Complete, samma kriterier som tidigare, får jag fram 128 träffar (se tabell I och II). På Social Science Database, med samma kriterier som ovan nämnts får jag fram 63 träffar (se tabell I och II). Efter att ha tittat på några av keywords av de träffar jag fått fram, samt läst några abstracts såg jag att många använde ordet *compulsory*, obligatorisk, och då använde jag likadana verktyg, sökmotorer samt kriterier men bytte ut *institutional care* mot *compulsory care*. Detta ändrade antalet träffar enormt. På SCOPUS fick jag 4 träffar, på ERIC 2 träffar, på Education Research Complete fick jag 10 träffar och på Social Science Database fick jag 5 träffar. Efter att ha gått igenom artiklarnas keywords och abstracts började jag exkludera artiklar så småningom.

Jag har använt två sökdata-baser, den ena är *SCOPUS* och den andra är *Social Science Database*. Jag har valt dessa två då jag får fram flest träffar på mina sökord här samt för att jag har valt att avgränsa mig till sociologiska artiklar.

Första sökning: Tabell. I

Sökord	Social Science Database	SCOPUS	ERIC	Education Research Complete

Institutional care AND youth	63 peer reviewed artiklar	69 peer reviewed artiklar	8 peer reviewed artiklar	128 peer reviewed artiklar
Compulsory care AND youth	5 peer reviewed artiklar	4 peer reviewed artiklar	2 peer reviewed artiklar	10 peer reviewed artiklar

Andra sökning: Tabell. II

Sökord	Social Science Database	SCOPUS
Institutional care AND youth AND teen AND adolescent AND young adult OR compulsory care	58 peer reviewed artiklar	72 peer reviewed artiklar

Kriterier: Tabell. III

Inkludering:	Exkludering:
Årtal:2017-2020, Peer reviewed, Europe, North America	South America, Africa, Asia, Older people, Mental health institutions, Severe mental illness, homelessness,

Efter mina inkluderings samt exkluderingskriterier fick jag fram ett resultat på sammanlagt 130 träffar, från båda databaserna, på min Endnote som jag gick igenom. Efter att ha genomfört första borttagningen av dubletter kom jag ner till 64 artiklar kvar för mig att gå igenom. Efter den första relevansgranskningen, att granska artiklarna utifrån titel samt abstract, fick jag ner

numret ytterligare, kvar på 22 artiklar. De 42 artiklar som blev exkluderade var på grund av att de bland annat hade andra ämnen än vad jag söker efter. Till exempel handlade en del av dem om förskolebarn, om ätstörningar, flera artiklar handlade om LBGTQ community, jag hittade också artiklar som handlade om före detta fångars rösträtt. Så dessa exkluderade jag ifrån mitt arbete.

2.5 Innehållsanalys

Innehållsanalys används för att göra jämförelser av olika element i texter. Innehållsanalysen fokuserar på innebördsmissiga och interpersonella textaspekter (Boreus och Bergström, 2018). Innehållsanalysen hjälper till att systematiskt kategorisera innehållet i texter. I min undersökning har jag valt att använda innehållsanalys som metod för att kategorisera textinnehållet ifrån valda artiklar och som hjälpmedel till att besvara mina undersökningsfrågor. Innehållsanalys kan användas till att jämföra olika texter (Boreus och Bergström 2018), vilket är vad min analys är. Då en av mina frågor handlar om ur vems perspektiv forskningen är gjord på, ungdomens eller den vuxnes, har jag läst artiklarna får se deras metoder och frågor samt vilka de r som forskarna har `studerat` i sina artiklar, (se tabell IV). Vidare är jag intresserad av artiklarnas forskningsintressen. Här jag fokuserat på artiklarnas syfte till studien för att kategorisera dem, (se tabell V).

Perspektiv: Tabell. IV

Ungdom:	Vuxen:
Azad och Hau (2020), Christiansen och Lorås (2019), Heynen et.al (2017), Singstad et.al (2019), Nagy (2018), Tysnes och Kiik (2019), Enell (2017)	Basic (2018), Mack et.al (2017), Smith et.al (2019), Enell och Denvall (2017), Tärnfalk och Alm (2019)

Forskningsintressen: Tabell. V

Psykisk/mental ohälsa:	Samarbete olika institutioner:	Övergång ung-vuxen:	Behandlingsmetoder:	Utbildning:	Altruism:	Vård eller straff:
Trejos-Castillo och Noriega (2020), Enell och Denvall (2017), Enell (2017)	Mack et.al (2017), Basic (2018)	Tysnes och Kiik (2019), Nagy (2018)	Christiansen och Lorås (2019), Heynen et.al (2017), Singstad et.al (2019),	Azaz och Hau (2020)	Colleta och Bender (2019)	Tärnfalk och Alm (2019)

Inför den andra relevansgranskningen läste jag 22 artiklar som var kvar efter den första relevansgranskningen. Efter den andra relevansgranskningen blev åtta av de 22 artiklarna exkluderade detta efter att jag läst hela artiklarna och de hade fel fokus, bland annat en artikel som handlade om framgångsfaktorer bland barn som varit på olika institutioner men inte särskilda ungdomshem, den undersöker föräldralösa barn. Jag exkluderade två artiklar där fokus var på ungdomens sexuella läggning samt ras i förhållande till hemlöshet bland ungdomar och en annan vars huvudområde var bland skolpersonal och hur de anmäler eller inte anmäler vanvård av barn till socialtjänsten. De artiklar som blev exkluderade ställer frågor som är oerhört viktiga inom ramen för forskning om barn och unga.

Majoriteten av artiklarna som är med i översikten har skrivits av forskare i Nordeuropa och har ett nordeuropeiskt perspektiv, en artikel från Italien, samt två från USA. Alla forskare som skrivit artiklarna som är med i översikten arbetade vid skrivandets stund i ett land med ett västerländskt perspektiv. Jag valde också artiklar skrivna inom spannet av 2017 till 2020, då jag vill ha ett ”nutids” perspektiv av hur forskningen ser ut.

2.6 Tillägg

Efter att ha granskat artiklarna som är med i resultatet och undersökningen som alla är från det sociologiska forskningsfältet ville jag ha med ett annat perspektiv från andra vetenskapliga fält för att få en bredare förståelse av vad det är som forskas om när det handlar om ungdomar inom särskilda ungdomshem. För att inte bara ha med artiklar ifrån det sociologiska forskningsfältet har jag valt att söka efter artiklar inom den medicinska-, psykologiska- och utbildningsfältet. I metod avsnittet står det mer om mina kriterium till val av artiklarna samt sökprocessen. För att undersöka andra forskningsfält, den medicinska, den psykologiska och utbildningsfältet har jag använt mig av samma sökord och inkluderings samt exkluderingskriterier men ändrat ämne. På

SCOPUS fanns det 72 peer reviewed artiklar inom det medicinska ämnet, varav jag valde två efter relevansgranskningen. Det fanns 12 artiklar inom det psykologiska forskningsfältet, och efter den andra relevansgranskningen har jag med mig en artikel i översikten. För att hitta peer reviewed utbildningsartiklar valde jag att använda databasen Education collection och ERIC. Med samma sökord och inkluderings samt exkluderingskriterier fanns det 141 artiklar på Education collection och 60 på ERIC. Efter mina relevansgranskningar, där jag följer samma kriterier som tidigare, har jag fått två artiklar som är med i översikten. Jag har två medicinska artiklar med i undersökningen. En artikel ur det psykologiska forskningsfältet och två artiklar ur utbildningsforskningsfältet.

3. Resultat

Syftet med denna uppsats var att kartlägga forskningsfältet om *ungdomar inom särskilda ungdomshem*. Som tidigare beskrivits är det 14 vetenskapligt granskade artiklar med i undersökningen ifrån det sociologiska forskningsfältet, två vetenskapligt granskade artiklar från det medicinska forskningsfältet, två vetenskapligt granskade artiklar ifrån utbildnings forskningsfältet samt en vetenskapligt granskad artikel ifrån det psykologiska forskningsfältet. Sammanlagt är det 19 presenterade och granskade artiklar med i studien som hjälp för att presentera några vanliga teman, metoder och problem som skrivs fram inom fältet. Vilka röster det är som gjordes hörda, samt vilka genusmönster som framträdde.

Nedan redogörs resultatet ifrån innehållsanalysen. För att underlätta läsningen är resultatet uppdelat i underrubriker som beskriver sammanställningen ifrån tema, artiklarnas perspektiv, samt genusmönster.

Utifrån innehållsanalysen kom jag fram till att de flesta artiklar har ett ungdomsperspektiv. Forskarna har medvetet valt att göra intervjuer med ungdomarna just för att lyfta fram deras röst. Efter att ha läst artiklarna och gjort innehållsanalysen har jag delat upp dem i underrubriker. Den ena underrubriken utgår ifrån artiklarnas teman som återfinns inom fältet, vad gäller metoder och problemformuleringar. Den andra underrubriken handlar om ur vems perspektiv artiklarna är skrivna. Vems röster görs hörda i forskningen; är det ungdomarnas eller är det den vuxnes som är omkring ungdomen?

3.1 Teman som återkommer inom fältet

Några vanliga teman som återkom var psykisk mental hälsa, samarbete mellan olika institutioner, övergång från att vara ungdom till att bli vuxen olika behandlingsmetoder som används, institutionsmiljön och vad den symboliserar, ungdomarnas utbildnings erfarenheter, ungdomshemmens personal och altruism, att placera ungdomar inom särskilda ungdomshem; ses det som vård eller straff?

3.1.1 Psykisk/mental ohälsa

Ungdomarnas hälsa var det tre artiklar som berörde. Elisabeth Trejos-Castillo och Ivette Noriega (2020) skriver om ungdomar inom ungdomsvård och deras mentala ohälsa och riskabla sexuella beteende. Sofia Enell och Verner Denvall (2017) belyser utredningsarbetet av ungdomar inom ungdomsvård, utredningarna leder oftast till en neuropsykiatrisk diagnos och detta kan komma att hjälpa ungdomarna, menar författarna. De beskriver att ofta finner ungdomarna sig i en oönskad position när de är omhändertagna och ska dessutom utredas på institutionen vilket ställer frågor kring utredningen. Att vara inlåst förändrar en person och man behöver vara försiktig med det, dessutom ska man utredas, då tänker ungdomarna att något stort måste vara fel

på dem. Trots komplexiteten detta gav ansågs en utredning på en trygg plats som ett behandlingshem vara den bästa möjligheten för att kunna gå framåt. Socialsekreterarna beskrev hur det är att omhänderta ungdomarna och beställa en utredning från SiS var ett sätt att återfå kontrollen över en situation som behövde omedelbar behandling. Två krissituationer var identifierade. Den första var att skydda ungdomen från ungdomens eget beteende och handlingar, då dem oftast satte sig själva i farliga miljöer, till exempel; drogmissbruk, umgänge med kriminella, slutade kommunicera med vuxna, etc. Den andra situationen är när det inte finns andra alternativ. När man har provat "allt" och man inte vet vad man ska göra med ungdomen. Dessa situationer beskrev socialsekreterarna som en återvändsgränd och man placerade ungdomen på SiS hem och beställde en utredning för att få tid. Socialsekreterarnas handlingar visar på ansträngningar att återfå kontroll. Att skydda ungdomen och dessutom få en utredning på ungdomen ansågs från socialsekreterarnas sida att hitta rätt. Deras handlingar var väl motiverade ansåg de (Enell och Denvall, 2017). Socialsekreterarna använder ungdomshemmets utredning som bevis om att ungdomen har en specifik diagnos eller inte, som en socialsekreterare sa "en ungdom kan inte dölja sina problem under en åtta veckors placering". Utredningen gav socialsekreterarna förklaringar till diagnoser som ungdomen kan ha fått och förklaringar till ungdomens problematiska beteende. Resultatet av studien visar att socialstyrelsen har känt till ungdomen sedan tidigare. Tidigare interventioner och försök att hjälpa ungdomen har misslyckats. Efter sex månader uppstår nya problem och läget är inte lika stabiliserat som det var efter utredningen även för de ungdomar som genomgått en utredning, (Enell och Denvall 2017).

En annan artikel Sofia Enell (2017) har skrivit, handlar också om utredningar av ungdomar på svenska särskilda ungdomshem. Den här artikeln har skrivits främst ur ungdomarnas eget perspektiv. Även här beskrivs hur ungdomarna diagnostiseras med neuropsykiatriska diagnoser, såsom ADHD. Författaren börjar med att beskriva hur omhändertagna ungdomar har beskrivits historiskt. Under 1900-talet har termer såsom lösdriveri och omoraliska familjer använts. Medan det idag används koncept såsom, antisocialt beteende, ADHD och andra diagnoser. Dagens diagnoser är en diskurs för sig, där man ser på diagnoser som attribut inom en person och som ska hanteras av professionella. Författaren har valt att undersöka utredningar gjorda på SiS institutioner. Dessa utredningar genomförs på åtta veckor och är gjorda av institutionens psykolog, pedagog, läkare, behandlingspersonal, familj och annat nätverk.

Författaren beskriver arbetet med ungdomarna som en förändring gentemot en institutionell identitet. En institutionell identitet förenklar arbetet för de professionella och gör arbetet hanterbart. En känd institutionell identitet är det "farliga barnet". En identitet som rättfärdigar fängslandet av minderåriga. Detta är en identitet av orolig ungdom. Det finns även den "normala ungdomen", som man finner vara ofarlig, den "kriminella ungdomen" som medvetet utför brottsliga handlingar och den "irrationella ungdomen" utan förklaringar till varför den gör som den gör. I forskning utförd av Espersen (2010) urskiljdes ytterligare två karaktärer av den institutionella ungdomen: "det sjuka barnet" och det "skadade barnet". På grund av mental ohälsa blev det sjuka barnet av med ansvar och skuld, det "sjuka barnet" är i behov av vård. Det

”skadade barnet” ansågs sakna inre struktur vilket gjorde det svårt för ungdomen att interagera med andra och visa empati. Resultaten av denna studie kommer genom bland annat tre intervjuer genomförda med ungdomar på ett av Sveriges SiS hem. Den första intervjun genomfördes när ungdomen befann sig på institutionen och genomgick en utredning. Den andra intervjun med ungdomarna var efter att de flyttade från institutionen och den tredje var efter en längre period de flyttade från institutionen. Alla intervjuerna berörde ämnet utredningen och hur ungdomarna förhöll sig till hur utredningen genomfördes och vad den sa. Författaren intervjuade 16 ungdomar, det var olika anledningar till varför de befann sig vart de gjorde, oftast var det mer än en anledning till omhändertagandet. Exempel till skäl för omhändertagandet var våldsamt beteende, droganvändning, annat kriminellt beteende och psykisk ohälsa. Några av ungdomarna sa att det inte kände till placeringsbeslutet. Majoriteten av ungdomarna har haft erfarenhet av tidigare placeringar (Enell, 2017).

En amerikansk artikel är med ur det psykologiska forskningsfältet; *Positive valence bias and parent-child relationship security moderate the association between early institutional caregiving and internalizing symptoms* (Roisman, Glenn I; Cicchetti, Dante; Vantiegghem, Michelle R; Gabard-Durnam, Laurel; Goff, Bonnie; Flannery, Jessica; Humphreys, Kathryn L; Telzer, Eva H; Caldera, Christina; Louie, Jennifer Y; Shapiro, Mor; Bolger, Niall; Tottenham, Nim, 2017). Författarna av artikeln undersöker huruvida ungdomar som tidigare varit omhändertagna visar på mer positiv eller negativ valens. Artikeln är skriven i bakgrund till tidigare undersökningar som är gjorda med barn som tidigt har blivit omhändertagna och hur det påverkar deras emotionella psyke i förhållande till andra. Även Day (2017) beskriver hur de ungdomar som är med i hennes studie beskriver sig och sitt mentala tillstånd.

Ungdomen anser att de inte har kontroll och är maktlös över sitt eget liv. När Day (2017) pratade med ungdomarna angående psykiatrisk hjälp kom de tillbaka till stämpling. Ungdomarna har förstått det som att deras ilska måste bero på deras emotionella välmående – därför stämplade de sig själva som galna. Många ungdomar beskrev sig själva som väldigt arga utan att kunna kontrollera eller reglera sin ilska eller när den blev triggad. Detta i sig gjorde att de går med en känsla av att något måste vara fel på dem. Att stämpla barn utefter deras beteende, ta bort dem från de ”vanliga/normala” barnen och stigmatisera dem för detta är anletsdrag inom ungdomsvården (Day, 2017). Day beskriver även om att vad som framkommit genom intervjustudien är att ungdomarna beskrivs som ungdomar med mentala ohälsa, vilket visar sig genom deras ilska och frustration. Men många av ungdomarna har en anledning till sin ilska och frustration, från försummelse i tidig ålder till att ha gått igenom traumatiska händelser, dåliga erfarenheter inom ungdomsvårdssystemet, våld inom familjen, etc. Det finns ett stigma av att bli stämplad med mental ohälsa och behandlingspersonal och andra professionella vuxna som arbetar med ungdomen tenderar att behandla ungdomen på ett särskilt vis, till exempel att frånta dem all form av makt och kontroll över sig själva.

3.1.2 Samarbete mellan olika institutioner

Judith Mack, Sina Wanderer, Janin Keitel, Jana Bittner, Elisabeth Herrman och Stefan Ehrlich (2017) skriver i sin artikel om hur de olika samhällsinstitutionerna samarbetar med varandra i Tyskland rörande ungdomar inom ungdomsvård. De olika institutionerna det rör sig om är bland andra socialtjänsten, olika ungdomshem, där författarna bland annat konstaterar att det kostar samhället mer långsiktigt om man inte investerar i ungdomar inom ungdomsvården idag. Även Goran Basic (2018) undersöker samverkan mellan de olika aktörerna gällande ungdomsvård i Sverige. En tysk studie från Dresden behandlar och undersöker frågan huruvida ungdoms socialtjänst och barn och ungdomspsykiatri samarbetar och om det finns ett behov av ett tvärinstitutionellt samarbete och om ungdomarna kan få eller får integrerad hjälp av båda dessa institutioner (Mack, Judith; Wanderer, Sina; Kölch, Michael; Roessner, Veit, 2019). Ett tätt nätverk och ett samarbete krävs mellan alla som är involverade i det enskilda barnet. Det gäller skolpersonal (lärare/kuratorer/specialpedagoger/skolsköterska), socialsekreterare, psykolog, hemmet för att så tidigt som möjligt upptäcka underliggande orsaker till barnets opassande beteende och kunna jobba med det (Day 2017).

3.1.3 Övergång ungdom – vuxen

Två av artiklarna som är med i översikten handlar om hur det är för ungdomar som är eller har varit inom ungdomsvård och som närmar sig vuxen ålder och ska lämna ett, för ungdomarna, välkänt system, socialtjänst för barn och unga, olika ungdomsvårdsinstanser till att ta klivet mot ett för ungdomarna nytt system och i många fall ska de klara sig själva. Ingunn Barmen Tysnes och Riina Kiik (2019) skriver i sin artikel om ungdomarnas erfarenhet i Norge gällande denna fråga. Andrea Nagy (2018) tar också upp denna fråga rörande ungdomar inom ungdomsinstitutioner i Italien, hon har gjort gruppdiskussioner med ungdomarna i olika grupper och analyserat deras diskussioner.

En av artiklarna ur utbildningsfältet är en retrospektiv studie. Studien undersöker förening emellan tidigare institutionell vård, familjemedlemmar med droganvändningsproblem eller andra psykosociala problem och upprepande tvångsvård (Grahn, R.; Padyab, M.; Lundgren, L., 2020). Artikelförfattarna använde bland annat en analysmodell för att hämta information ifrån SiS (Statens institutionsstyrelse). Studien undersöker huruvida det finns ett samband mellan ett omhändertagande som vuxen och om man har varit placerat på ett av statens särskilda ungdomshem, familjens psykiatriska hälsa och tvångsvård för drogmissbruk som vuxen. Resultatet visar på att det finns ett starkt samband mellan om man har varit omhändertagen som ungdom och ett återkommande drogmissbruk och tvångsvård som vuxen. Författarna menar på att detta är ett alarmerande resultat då de statliga särskilda ungdomshemmen ska arbeta med ungdomarna med dem om deras problematik för att minimera framtid risker (Grahn et.al 2020).

3.1.4 Olika behandlingsmetoder/approaches

Jacob Chistiansen och Lennart Lorås (2019) har i sin artikel beskrivit metoden ”*coordinated management of meaning*” CMM, som är ett kommunikationsverktyg vuxna kan använda när de arbetar med ungdomar inom särskilda ungdomshem. Utgångspunkten för den här metoden rör sig om att se på beteende från ungdomarna utifrån ett kommunikationsperspektiv och på det sättet hjälpa ungdomarna. Studiens teoretiska ståndpunkt utgår ifrån CMM (coordinated management of meaning) en teori som är utvecklad av Pearce och Cronen (2017) går ut på att vår verklighet är skapad genom relationer vi utvecklar och särskilt i den kommunikation vi använder. Studien är gjord genom så kallad improviserade intervjuer med ungdomar som är omhändertagna. Denna intervjumetod ger författarna möjlighet att forma och följa intervjun, samtalen med ungdomens tankar i första hand. Författarna beskriver att ungdomarna på institutionen har haft skolproblem såsom byte av skolor, mobbning och beteende problem. Många av ungdomarna kommer från hem där de har försummats och bevittnat våld. Eller bevittnad föräldrars alkohol – och drogmissbruk och själva deltagit i missbruket. Några av ungdomarna har växt upp med föräldrar som lider av mental ohälsa. Majoritet av ungdomarna har diagnoser allt från ADHD till svår ångest. Dessutom har flera av ungdomarna kognitiva svårigheter vilket har gjort det svårare för dem klara av skolan till exempel. Enligt CMM teorin tar ungdomarna tidigare sociala kontexter de varit med om till nuvarande samtal med professionella och utgår ifrån att liknande händelse eller samtal kommer utspelas, de utgår ifrån att de professionella har liknande tankar och känslor om dem som de tidigare erfarit från vuxenvärlden (Christiansen och Lorås, 2019).

En annan artikel som beskriver en behandlingsmetod för ungdomar, särskilt killar, är ”*The feelings of other’s don’t impress me much – effects of living group climate on empathy in adolescent male offenders*” av E. J. E Heynen, G. H. P van der Helm, M. J. Cima, G. J. J. Stams och A. M. Korebrits (2017). De beskriver hur man med hjälp av att arbeta med empati, genom till exempel att befinna sig i en positiv miljö med mycket stöd resulterar i ett mer empatiskt beteende hos ungdomarna. Även Marianne Tevik Singstad, Jan Lance Wallander, Stian Lydersen, Lars Wichstrom och Nanna Sonnichsen Kayed (2019) skriver i sin artikel om hur viktigt socialt stöd är för ungdomarna, deras utveckling och deras hälsa. Deras resultat visar på att ungdomar inom särskilda ungdomshem har ett mindre socialt stöd än den generella populationen, en indikation på ungdomarnas uppväxt förhållande och andra faktorer som hänt som har lett till att ungdomarna befinner sig inom särskilda ungdomshem.

3.1.5 Utbildning

En av artiklarna som är med i översikten tar upp utbildning som en faktor. Azade Azad och Hanna Ginner Hau (2020) skriver i sin artikel ”*Adolescent females with limited delinquency: a follow up on educational attainment and recidivism*”, om specifikt tjejer inom ungdomsvård och vilken samhörighet utbildning och kriminalitet har. Studien visar på att tjejerna har lägre betyg och sämre kunskap än tjejer i deras ålder utanför ungdomsvården. I studien beskriver forskarna hur de gått till väga för att komma fram till dessa resultat samt beskriver dem varför det ser ut som det gör. Forskarna har studerat hurvilda tjejer som omhändertats har lägre, högre eller lika betyg som resten av populationen. Studien visar att innan tjejerna omhändertats har de lägre genomsnittsbetyg än vad resten av populationen har. Bara hälften av tjejerna hade giltiga betyg i slutet på årskurs nio och kunde ansöka till gymnasiet och endast 34 % slutförde sina gymnasiestudier. Av dessa var det enbart 23 % som hade tillräckligt med poäng för att studera vidare. Detta innebär att majoriteten av studiegruppen, 66 %, saknade betyg, eller hoppade av skolan. I denna studie fokuserar man på tjejer inom brottslighet. Man har använt sig av ADAD, (”ADAD är en standardiserad intervju metod utvecklad i USA av Friedman och Utada 1989, översatt och anpassad till svenska förhållanden av SiS. ADAD riktar sig till unga människor med social problematik och omfattar olika livsområden; fysisk hälsa, skolgång, arbete/sysselsättning, fritid och kamrater, familjeförhållanden, psykisk hälsa, kriminalitet, alkohol och narkotika. ADAD kan användas som underlag i utredningsarbete och vid behandlingsplanering, men också som ett utvärderings- och uppföljningsinstrument”)² för att mäta resultaten skolproblem samt skoltillfredsställelse. Forskarna började titta efter samband mellan elevernas slutbetyg i gymnasiet och deras svar i ADAD. Resultaten visar att elevernas självrapport överensstämde med deras betyg.

Syftet med studien var att följa upp elevernas tidigare resultat med självrapportering om skolproblem och brottslighet. De studerade återfall inom två år efter att tjejerna fått ett LSU. Ungdomar som begår allvarliga brott när de är i åldern 15–17 år blir oftast dömda till slutna ungdomsvård i stället för till fängelse. Det är ett tidsbestämt straff som ungdomarna avtjänar på speciella avdelningar på SiS särskilda ungdomshem enligt lagen om verkställighet av slutna ungdomsvård (LSU). Ungdomar som döms till slutna ungdomsvård kan ha begått bland annat rån, grov misshandel, mord, dråp, narkotikabrott och sexualbrott³ och studera deras utbildning i två faser, slutåret på grundskolan, årskurs nio, och slutåret på gymnasiet. Resultaten visade på att majoriteten av tjejerna inte fick återfall i kriminalitet efter två år. Men de hade signifikant sämre studieresultat än andra, både i grundskolan och i gymnasiet. Detta gällde gruppen som hade återfall och dem som inte hade det. Resultaten pekar på att tjejer som döms till LVU eller LSU gör sämre ifrån sig i skolan. Detta är problematiskt då studier har visat på att

² <https://www.stat-inst.se/webbshop/adad--adolescent-drug-abuse-diagnosis-manual/>

³ <https://www.stat-inst.se/var-verksamhet/sluten-ungdomsvard-lsu/>

skolprestanda är avgörande i hur väl man lyckas senare i livet. Även om man inte gör återfall behöver dessa ungdomar stöd, särskilt akademiskt stöd. Författarna hittar även samband mellan skolresultat i slutet på årskurs nio och en ung persons framtida socio-ekonomiska situation. För dem som inte avslutar årskurs nio med godkända betyg är risken således högre att dem hamnar utanför arbetsmarknaden. Skolresultaten lider för varje byte av skola den unga eleven gör därmed är det av största vikt att hjälpa den unga personen med skolbyten så att det går så smidigt som möjligt, (Azad och Hau, 2020).

För att komma till rätta med problemen och hitta varningssignalerna snabbare vill Day (2017) att personal i utbildningsväsendet lär sig i hur man upptäcker tidiga tecken på problem hos barnet och vad som ligger bakom dessa. Man ska erbjuda stöd i skolan för de elever som behöver det istället för att isolera barnen från gruppen och stämpla dem i tidig ålder genom att de inte hör hemma med de andra ”normala/vanliga” barnen.

3.1.6 Medmänsklighet/ altruism

Yvonne Smith, Lex Colletta och Anna E. Bender (2019) har genomfört en etnografisk studie där de under en 15 månaders period följde behandlingspersonal på ett särskilt ungdomshem i USA. I sin studie beskriver de det känslomässiga, psykiskt påfrestande och stundtals riskabla arbete dessa personer får genomleva på sina arbetsplatser. En fråga de ställer sig är vem söker sig till en sådan arbetsplats och varför? Ett svar de hittat är bland annat att det alltid finns jobb lediga, och att kriterierna inte är så höga. När de har diskuterat med personalen och ställt dem frågan om varför de stannar kvar på sin arbetsplats får de ofta svaret; medkänsla, vilja att hjälpa andra i utsatta positioner.

3.1.7 Vård eller straff

Michael Tärnfalk och Charlotte Alm (2019) har beskrivit hur det är för social sekreteraren att arbeta med placeringar av barn. Vilken är rätt väg att gå när det gäller barn och unga inom Sverige, ska man utdela straff eller ska de få vård, särskilt nu när barnkonventionen träder i kraft som lag i Sverige behöver de professionella vara mer utbildade vad gäller lagen. Resultatet visar på att socialsekreterarna är osäkra och oroar sig över felaktiga bedömningar. Den andra artikeln som är från det utbildnings forskningsfältet handlar om ensamkommande barn och ungdomar som blir placerade inom ett av statens särskilda ungdomshem (Padyab et.al 2020).

Artikelförfattarna skriver att Sverige år 2016 tog emot 40 % av de ensamkommande barn och ungdomarna (under 18år) som ansökte om asyl till Europeiska unionen. Ett flertal av dessa ungdomar hamnade på ett SiS hem bara några månader efter att de kommit till Sverige. Dessa SiS hem är till bland annat för ungdomar med ett kriminellt beteende eller drogmissbruk. Det är oroande att beblanda de ensamkommande ungdomarna med andra ungdomar med denna typ av problematik. Ett annat orosmoment enligt författarna är att de ensamkommande ungdomarna på grund av sitt trauma kan komma att visa på utåtagerande beteende samt förvirring till att de blivit

tvångsomhändertagna. Det artikelförfattarna försöker ta reda på är huruvida tvångsomhändertagna ensamkommande ungdomar får mer restriktiva åtgärder av behandlingspersonal jämfört med de andra ungdomarna på hemmen. För att ta reda på detta använde sig författarna av SiS information och deras databas från år 2014 till och med år 2016 för att jämföra restriktiva åtgärder av personal mot de ensamkommande och de icke ensamkommande. Skillnaderna har undersökts med hjälp av chi-kvadrat-test och Poisson regressions metoden. Under perioden 2014 - 2016 var det 2398 ungdomar som var placerade på ett av statens särskilda ungdomshem. Av dessa var 423 ensamkommande. Resultatet, med hjälp av Poisson metoden, visar på att handlingar såsom, kroppsbesiktning, drogtester eller vård på låst behandlingsavdelning var mindre utförda mot de ensamkommande ungdomarna jämfört med de andra ungdomarna på hemmen. Studien visar på att de restriktiva åtgärderna från behandlingspersonal inom de särskilda ungdomshemmen är mindre vanliga gentemot de ensamkommande ungdomarna. Artikelförfattarna rekommenderar svenska myndigheter att se över och utvärdera huruvida det finns alternativ mot de särskilda ungdomshemmen för de ensamkommande ungdomarna.

3.1.8 Höra ungas röster

Anne-Marie Day (2017) ”*Hearing the voice of looked after children: challenging current assumptions and knowledge about pathway into offending*” studies syfte är att bedöma tidigare forskning om barn som är omhändertagna och deras väg till ungdomsrättssystemet i England. Genom studien kommer Day (2017) fram till flera resultat, bland annat att ungdomarna beskriver en känsla av maktlöshet när de befinner sig inom olika ungdomshem och att grupptricket från de andra ungdomarna på hemmet spelar stor roll i hur vistelsen blir. Forskarens slutsats är bland annat att det behövs mycket mera forskning av barn inom särskild ungdomsvård ur deras egna perspektiv. Detta projekt ska tillföra forskning om hur barn ses som tillförlitliga sociala aktörer. Barnen anses vara informanter av deras egen erfarenhet. Day (2017) skriver att om man delar in ungdomarna inom ungdomsvård i två olika kategorier: de som gör brottsliga aktiviteter och som behöver straffas, som man ska vara rädd för, och de ungdomarna som är i behov av skydd och omvårdnad. En studie som är med i Days (2017) artikel och som hon refererar till fokuserar på att identifiera riskfaktorer på unga inom ungdomsvård. Studien pekar på att majoriteten av unga som är i någon form av ungdomsvård kommer från missbruk, försummelse, berövande och dåligt föräldraskap, och att dessa faktorer kan skapa risk för en rad emotionella, sociala samt beteendevårigheter, inom detta inkluderas antisociala och kriminella beteenden. Genomgående teman man kom fram till i studien är följande: stämpling av barnen inom vården, ilska och frustration gentemot behandlingspersonal och socialsekreteraren, och vikten av gruppåverkan. Genom att bli märkt som avvikande av skolans personal i tidig ålder, finns teori om så kallad självuppfyllande profetior kan uppkomma. Ungdomarna behöver bevisa sig till personal att de uppträder ”normalt” och ej avvikande, detta genom att tränas in i normen för den avdelningen de bor på. För att till exempel få mer telefontid för att prata med en förälder behöver de passa in i normen.

3.1.9 Miljön

En av artiklarna ifrån det medicinska forskningsfältet har ett svenskt perspektiv och väljer att klarlägga ungdomars erfarenheter av socialt-rumsliga miljön på särskilda ungdomshem i Sverige och som drivs av Statens institutionsstyrelse (Nolbeck, Kajsa; Wijk, Helle; Lindahl, Göran; Olausson, Sepideh, 2020). Forskarna har samlat in information genom photovoice (en metod som man med hjälp av till exempel kamera tar bilder på sin omgivning) och analyserat bilderna utifrån fenomenologisk hermeneutisk metod. 14 ungdomar deltog i studien, de tog bilder på miljön där de befann sig och blev sedan intervjuade. Det var två återkommande teman man såg i resultatet. Ett var bilderna på dem täta väggarna av ett liv på institution. Den socialt rumsliga miljön kan förstås som en ytterligare ”andra” som distanserar ungdomarna och anställda från varandra. Genom att förhandla med deras egna beteende strävar ungdomarna mot att visa sig värda mer självständig tid och frihet, (Nolbeck et.al 2020).

Även Day (2017) skriver om den rumsliga miljön och betydelsen den har ut ungdomarnas perspektiv. Många av ungdomarna beskrev att det blev bråk på hemmen. Ofta attackerade ungdomarna behandlingspersonalen, det finns flera orsaker till varför, men den främsta är mindre regelföreteelser. Till exempel att inte ha tillgång till köket och kunna ta sig ett mellanmål när man vill utan att behöva be personal öppna köket åt en och be om lov.

3.2 Vems perspektiv

Artiklarna som kortfattat beskrivits ovan utgår antingen genom den ungas perspektiv eller den vuxnes perspektiv. De unga är i detta fall de ungdomarna, cirka 13–20 års ålder, som går att utläsa av artiklarna, som antingen befinner sig eller har befunnit sig på ett särskilt ungdomshem (eller liknande i ett annat land än Sverige). De vuxna i dessa studier representerar främst behandlingspersonalen på dessa ungdomshem, socialsekreterare och annan personal inom området ungdomsvård. Den grupp som inte finns representerad i detta fall är ur förälders perspektiv.

3.2.1 Den vuxnes perspektiv

Fyra av artiklarna med i översikten har den vuxnes perspektiv gällande arbete med ungdomar inom ungdomshem/vård. Basic (2018), Smith et.al (2019) genomförde en etnografisk studie där de tog behandlingspersonalens perspektiv på hur det är att arbeta i miljö som ungdomshem. Enell och Denvall (2017) beskriver perspektivet ur en handläggares (utredare) roll i ett ungdomshem och Tärnfalk och Alm (2019) utgår ifrån socialsekreterarens perspektiv i arbete med placerade ungdomar.

3.2.2 Ungdomens perspektiv

12 av artiklarna utgår ifrån ungdomens perspektiv i förhållande till var de befinner sig. Azad och Hau (2020) utgår ifrån ungdomens perspektiv när de har skrivit om tjejerna inom olika ungdomshem och deras skolprestationer. Christiansen och Lorås (2019), Heynen et.al (2017) och Singstad et.al (2019) utgår alla ifrån ungdomens perspektiv när de undersöker olika former av behandling för ungdomarna. Nagy (2018) och Tysnes och Kiik (2019) utgår också ifrån ungdomsperspektivet i sina studier om övergången mellan ungdom och vuxen och vilka svårigheter denna grupp av ungdomar befinner sig i just denna specifika situation. Enell (2017) skriver i sin artikel om utredning ur ungdomens perspektiv genom olika intervjuer hon har gjort med ungdomarna. Och Day (2017) genomförde en kvalitativ studie utifrån ungdomarnas perspektiv gällande att lyssna på vad ungdomarna har att säga om deras situation. Även Padyab et.al (2020) artikeln är skriven ur ungdomarnas perspektiv. Grahn et.al (2020) gör en retrospektiv studie, de använder sig av en kvantitativ analysmodell för att inhämta data. Den data de inhämtar är utifrån ungdomarnas erfarenheter. Nolbeck et.al (2020) utgår också ifrån ungdomarnas perspektiv i deras studie. De tar även studien till ännu en dimension och vi får se vad ungdomen ser genom att forskarna valt att inkludera photovoice som en metod i deras undersökning. Också Reussmann et.al (2017) är gjord utifrån ett ungdomsperspektiv.

3.2.3 Vuxnas och ungdomarnas perspektiv

Två artiklar som är med i översikten som tar upp både den vuxnes perspektiv och ungdomens perspektiv i detta fall, är Castello och Noriega (2020). Som genom en kvalitativ studie beskriver ungdomarnas mentala ohälsa och riskabla sexuella beteende bland annat. De beskriver detta ur bådas perspektiv och det ger en större förståelse för hur det ser ut på ett ungdomshem och vilka hinder som möts av både vuxna och ungdomar. Mack et.al (2017) tar båda utgångspunkt i från vuxna i de olika institutionerna som finns som arbetar med ungdomar inom ungdomshem.

3.3 Genusmönster

Det är väldigt intressant att se att majoriteten av artikelförfattarna inte valde att benämna genus alls på ungdomarna utan hänvisade till gruppen som var med i undersökningen eller som skulle undersökas som ungdomar. Det finns inget som tydligt sticker ut i om ungdomar blir annorlunda behandlade eller bemötta på grund av vilket kön de har. Azads och Haus studie från 2020 undersökte huruvida flickors/tjejers erfarenhet med utbildningsväsendet samt studieresultat leder till att de utför kriminella handlingar senare. De beskriver att det har gjorts liknande studier tidigare men där målgruppen/ undersökningsgruppen har varit pojkar/killar. I Heynens et.al studie från 2017 är det ett särskilt ungdomshem med killar/unga män på boendet och de är en del av studien. Här väljer artikelförfattarna att delge vilket genus men det står inte tydligt till varför man valt att göra denna studie utifrån killar, däremot delger författarna att fokusgruppen har en låg utbildningsgrad är mellan 18 och 23 års ålder och har varit inblandade i kriminalitet och/eller sysslat med droger.

4. Diskussion

Under denna rubrik kommer jag diskutera innehållet i resultatdelen i förhållande till uppsatsens syfte ”kartlägga forskningsfältet *ungdomar inom särskilda ungdomshem*” och frågorna: vilka teman det är som finns inom forskningsfältet, vems röster det är som görs hörda samt vilka mönster gällande genus som återfinns inom forskningen.

4.1 Resultatdiskussion

Majoriteten av artiklarna med i studien återkom till flera gemensamma teman när de beskrev ungdomarna inom särskilda ungdomshem. Bland annat var det att ungdomarna redan från det att de varit yngre har varit inom någon form av omhändertagande, eller att familjen varit inom socialtjänstens ansvar. Dessutom är skolan ett ämne som ofta kom upp. Day (2017) beskrev det i sin artikel efter intervjustudien hon gjort med flera ungdomar. Temat är att ungdomarna var stämplade redan innan de kom till hemmet, som stygga inom skolverksamheten redan i tidig ålder vilket mer än sällan resulterade i att de fick gå i ”specialgrupp/klass”. Många unga beskriver sina beteende som utmanande i tidig skolålder som visades redan i nio eller tio årsåldern. Specialklasserna refererar ungdomarna till den ”stygga skolan” (naughty school), vilket återspeglade en negativ självuppfattning av barnet, när de beskriver sig själva som stygga.

Det är oroande att majoriteten av ungdomarna i studien beskriver sin beteendeproblematik som började när de var i mellanstadieålder. Ingen av ungdomarna berättar om att deras beteende hanterades på ett lämpligt vis eller ha fått det extra stödet de behövt (Day 2017). Skolan är en av institutionerna där det teoretiskt är möjligt att arbeta med pedagogiska, emotionella och beteende behov för barn och unga (Azad och Hau 2020). Något annat Day (2017) men även andra studier påpekade under deras intervjustudie med ungdomarna var den ovissheten som ungdomarna hade vilket mer ofta än sällan ledde till frustration hos ungdomarna. Flera av ungdomarna med i Days studie kände inte till sin långsiktiga plan. En kille förklarar det genom att när han första gången placerades sa socialsekreteraren till honom att han skulle vara på hemmet i tre månader sedan blev det tre månader till efter det blev det ett halvt år till. Detta är ännu ett exempel på hur ungdomarna känner sig maktlösa över deras egna liv.

I Days (2017) studie har ungdomarna beskrivit känslor av frustration och maktlöshet och ilska, de försöker hitta en identitet under deras omhändertagande. Ungdomar som är omhändertagna behöver ha en känsla av kontroll och makt över sin framtid. Det finns studier som pekar på att ungdomar som är omhändertagna och bor på hem antingen påbörjar eller signifikant ökar med droganvändning, kriminella handlingar och annat skadligt beteende. Day menar i sin studie att institutioner för ungdomsvård är en kriminogen miljö och att ungdomar som vistas på dessa

särskilda ungdomshem kan ledas in i ett kriminellt beteende utan ha placerats där för det i första hand.

Statens institutionsstyrelse utreder ca 350 ungdomar årligen. Dessa utredningar görs på beställning av socialtjänsten som Enell och Denvall (2017) skriver om. När det gäller den ideala fasen av ett barns välfärd – utredning, planering, intervention och utvärdering – så har dessa steg förlängts och gjorts i flera omgångar med dessa ungdomar, vilket indikerar på en mer komplex och problematisk situation för ungdomarna. Därför ansåg socialsekreterarna utredningen från ett sis-hem som värdefull, då den var barncentrerad och man fokuserar på vad diagnoserna innebär och rekommendationer (Enell och Denvall 2017).

Även makt och maktpositioner är ett återkommande ämne när man läser forskning om ungdomar inom särskilda ungdomshem. Till exempel beskriver Christiansen och Lorås i sin artiklen från 2019 att som vuxna har vi maktposition gentemot ungdomarna och vi behöver vara medvetna om det. Särskilt i sättet vi kommunicerar med ungdomarna. Många ungdomar uttrycker att deras känslor, frustration, ilska, sorg, förödmjukelse inte blir taget på allvar, vilket i sin tur leder till mer av dessa känslor men även mer isolering från vuxenvärlden.

Ur ett terapeutiskt perspektiv är deras reaktion gentemot vad de upplevt absolut logiskt, deras beteende reflekterar inte att det är deras fel vilket oftast är den reaktionen de möter från vuxenvärlden, utan deras beteende är en reaktion utifrån vad de genomgått. För att ungdomarna ska kunna få hjälp måste de vuxna professionella runt dem hjälpa ungdomarna förstå varifrån deras frustration kommer och hjälpa dem förstå att deras reaktion är fullkomligt rimlig utifrån de sociala förutsättningar de hade (Christiansen och Lorås, 2019). På ungdomarnas egna vis, så som de känner till, försökte dem med olika medel ta tillbaka lite av makten. Vilket inte är konstigt, när de känner att de enbart är objekt i vuxnas historier om dem istället för att få vara med och agera i deras liv (Christiansen och Lorås, 2019).

5. Avslutande reflektioner och vidare forskning

Forskningen utgår mycket ifrån ett ungdomsperspektiv när de genomför studier om ungdomar inom särskilda ungdomshem. Detta är oerhört positivt när man ska utvärdera arbetet för systematisk utveckling inom särskilda ungdomshem. Det är unga liv det handlar om och det kan tyckas alarmerande att låsa in barn, särskilt om utvärderingen ger en bild av en återkommande problematik och återfall inom drog- eller annan kriminell handling. Det var intressant att se hur inga tydliga genusmönster återkom i artiklarna som är med i studien. Jag hoppas på att det görs forskning om skillnader och likheter i hur ungdomsvården ser ut för tjejer respektive killar. Som man kan läsa inledningsvis finns det studier gjorda om detta ämne under tidigare år än vad mina artiklar i översikten är skrivna. Förhoppningsvis fortsätter man forska om ungdomar inom

ungdomsvården och tar med även genusperspektivet tydligare i forskningen. För att säkerställa att ansvariga myndigheter såsom socialtjänsten, förvaltningsrätten och Statens institutionsstyrelsen utför sitt arbete korrekt och utgår ifrån ungdomens bästa är det viktigt med granskning på dessa myndigheter från samhällets sida. Media ska fortsätta rapportera och genomföra lägesrapporter om ungdomar inom särskilda ungdomshem och deras levnadsförhållande.

Syftet med denna uppsats var att kartlägga forskningsfältet gällande ungdomar inom särskilda ungdomshem för att ha en förförståelse om ungdomarna samt hemmen. Efter att man gjort en sådan kartläggning är det enklare att påvisa vad det forskas om och vad som saknas. I denna uppsats upptäckte jag, utifrån min sökstrategi, att forskning om kön (huruvida det är olika behandling eller olika grunder för omhändertagandet) saknades. Forskare måste fortsätta undersöka anledningar till beslut om omhändertagande och huruvida det hjälper eller inte hjälper ungdomarna och vilka framgångsfaktorer som är utmärkande. För vidare studier är det just framgångsfaktorer som är intressant och viktigt att undersöka när man arbetar med omhändertagna ungdomar.

Referenser

Referenser med * framför antyder till artiklar som är använda i översikten.

Annika Lantz-Andersson, 2020-02-10, *Introduktion till systematiska forskningsöversikter och litteraturstudier/översikter, Evidensbaserad pedagogik, Muntlig kommunikation*

*Azad, A., & Hanna, G. H. (2020). *Adolescent Females with Limited Delinquency: A Follow-Up on Educational Attainment and Recidivism*. *Child & Youth Care Forum*, 49(2), 325-342. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s10566-019-09530-8>

*Basic, G. (2018). *Observed successful collaboration in social work practice: coherent triads in Swedish juvenile care*. *European Journal of Social Work*, 21(2), 193–206. doi:10.1080/13691457.2017.1289897

Bearman Margaret, Calvin D. Smith, Angela Carbone, Susan Slade, Chi Baik, Marnie Hughes-Warrington & David L. Neumann (2012) *Systematic review methodology in higher education*, *Higher Education Research & Development*, 31:5, 625-640, DOI: 10.1080/07294360.2012.702735

Boréus, K. & Bergström, G. (red.) (2018). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (Fjärde [omarbetade och aktualiserade] upplagan). Lund: Studentlitteratur.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder. (Upplaga 3)*. Stockholm: Liber

*Christiansen, J., & Lorås, L. (2019). *Adolescents Frustration Behaviour in Child Welfare Institutions: A Qualitative Study*. *Contemporary Family Therapy*. doi:10.1007/s10591-019-09526-5

*Day, A. M. (2017). *Hearing the voice of looked after children: Challenging current assumptions and knowledge about pathways into offending*. *Safer Communities*, 16(3), 122-133. doi:10.1108/SC-01-2017-0003

Denzin, N.K. (2009) *The elephant in the living room: or extending the conversation about the politics of evidence*. *Qualitative research*, Vol. 9(2):139-160.

*Enell, S. (2017). *'I Got to Know Myself Better, My Failings and Faults': Young People's Understandings of being Assessed in Secure Accommodation*. *Young*, 25(2), 124-140. doi:10.1177/1103308816638978

*Enell, S., & Denvall, V. (2017). *Searching for the right track – managing care trajectories in child welfare*. *Child and Family Social Work*, 22(1), 398-408. doi:10.1111/cfs.12255

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C. & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap: vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. (1. utg.) Stockholm: Natur & Kultur.

*Grahn, R., Padyab, M., & Lundgren, L. (2020). *Associations between a risky psychosocial childhood and recurrent addiction compulsory care as adult*. *NAD Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 37(1), 54-68

Hammersley, M. (2001) *On 'Systematic' Reviews of research Literatures: a 'narrative' response to Evans & Benefield*. *British Educational Research Journal*, Vol. 27(5):543-554.

*Heynen, E. J. E., van der Helm, G. H. P., Cima, M. J., Stams, G. J. J. M., & Korebrits, A. M. (2017). *The Feelings of Others Don't Impress Me Much—Effects of Living Group Climate on Empathy in Adolescent Male Offenders*. *Psychiatry, Psychology and Law*, 24(1), 118-127. doi:10.1080/13218719.2016.1188440

Laanemets L och Kristiansen A (2008). *Kön och Behandling inom tvångsvård, en studie av hur vården organiseras med avseende på genus*. *Forskningsrapport nr 1 2008, Statens institutionsstyrelse*.

Lundström, T. & Sallnäs, M. (2003). *Klass, kön och etnicitet i den sociala barnvården*. *Socialvetenskaplig tidskrift*. (10(2003):2/3, s. 193-213).

*Mack, J., Wanderer, S., Keitel, J., Bittner, J., Herrmann, E., Ehrlich, S., & Roessner, V. (2017). *Better together? Cooperation between youth welfare office and child and adolescent psychiatry: A methodological approach*. *Children and Youth Services Review*, 79, 44-49. doi:10.1016/j.chilyouth.2017.05.019

*Mack, J., Wanderer, S., Kölch, M., & Roessner, V. (2019). *Come together: Case specific cross-institutional cooperation of youth welfare services and child and adolescent psychiatry*. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 13(1), 34.

*Nagy, A. (2018). *INSIGHTS INTO STRUCTURALLY IDENTICAL EXPERIENCES OF RESIDENTIAL CARE ALUMNI: THE PARADOX OF BECOMING AUTONOMOUS IN A RESIDENTIAL CARE FACILITY*. *International Journal of Child, Youth & Family Studies*, 9(2), 61-85. doi:<http://dx.doi.org/10.18357/ijcyfs92201818213>

*Nolbeck, K., Wijk, H., Lindahl, G., & Olausson, S. (2020). *"If you don't behave, you're in real shit, you don't get outside the doors"-a phenomenological hermeneutic study of adolescents'*

lived experiences of the socio-spatial environment of involuntary institutional care. International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being, 15(1), 1726559

Nyhetsajt, Svenska dagbladet: <https://www.svd.se/ungdomshemmen-ska-granskas>

Nyhetsajt, Aftonbladet: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/ddE2QO/sis-chefen-sa-far-det-inte-ga-till--det-ar-oacceptabelt>

*Padyab, M., Eriksson, M., Ghazinour, M., & Lundgren, L. (2020). *Unaccompanied minors and court mandated institutional care: A national registry-based study in Sweden. Children and Youth Services Review, 109, Children and youth services review, February 2020, Vol.109*

*Roisman, G., Cicchetti, D., Vantieghem, M., Gabard-Durnam, L., Goff, B., Flannery, J., Tottenham, N. (2017). *Positive valence bias and parent–child relationship security moderate the association between early institutional caregiving and internalizing symptoms. 29(2), 519-533.*

*Singstad, M. T., Wallander, J. L., Lydersen, S., Wichstrøm, L., & Kayed, N. S. (2019). *Perceived social support among adolescents in Residential Youth Care. Child and Family Social Work. doi:10.1111/cfs.12694*

*Smith, Y., Colletta, L., & Bender, A. E. (2019). *Moral People or Moral Projects? Worker Altruism in Youth Residential Treatment. Culture, Medicine and Psychiatry, 43(1), 25-55. doi:10.1007/s11013-018-9594-7*

Statens institutionsstyrelse: <https://www.stat-inst.se/var-verksamhet/vard-av-unga/>

Sverige. Statens institutionsstyrelse (1996). *Vård av ungdomar med sociala problem: en forskningsöversikt. (1. uppl.) Stockholm: Liber utbildning.*

*Trejos-Castillo, E., & Noriega, I. (2020). *Mental and reproductive health in multisystem youth: An in-depth qualitative approach. Children and Youth Services Review, 109. doi:10.1016/j.childyouth.2019.104693*

*Tysnes, I. B., & Kiik, R. (2019). *Support on the way to adulthood: challenges in the transition between social welfare systems. European Journal of Social Work. doi:10.1080/13691457.2019.1602512*

*Tärnfalk, M., & Alm, C. (2019). *Social worker motivations and organisational prerequisites for care of children who commit crimes—the best interests of the child or the protection of society? European Journal of Social Work. doi:10.1080/13691457.2019.1585334*

*Walker, D., Sepulveda, S.J., Hoff, E., Rowe, M.L., Schwartz, I.S., Dale, P.S., Peterson, C.A., Diamond K., Goldin-Meadow, S., Levine S.C., Wasik, B.H., Horm, D.M., & Bigelow, K. (2019). *Language intervention research in early childhood care and education: A systematic*

survey of the literature. Early Childhood Research Quarterly
<https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2019.02.010>